



सबसे 'तेज' ग्लोबल महातेज...!

Postal Regd. No. JAL/443/2025-2027

ग्लोबल महातेज

<https://epaper.globalmahatej.com/>

RNI. NO. MAHBIL /25/A0192

▲ वर्ष १ ले

▲ अंक : २८८

▲ शुक्रवार, दि. १० जुलै २०२६

▲ पाने : ४

▲ अमळनेर

▲ किंमत : ३ रुपये

» Email - globalmahatej@gmail.com



रवि ज्वेलर्स

सराफ बाजार, अमळनेर.
मो. ७०७४७४२९२९

सोने-चांदी

आजचे भाव

२४ सोने ९९.५०% : ₹ १४३०००

२२ सोने ९९.६०% : ₹ १३९५००

१८ सोने ७५.००% : ₹ १०९०००

शुद्ध चांदी ९९९% : ₹ २३००/-

भाव प्रति १० ग्रॅम

आजचे अशीष्टविवंत



सौ. मनीषाताई कागणे

अमळनेर



श्री. राहुल महाजन

अमळनेर



श्री. पारसमल ललवाणी

अमळनेर



श्री. विजय पाटील

अमळनेर



श्री. अंबरीश कळवे गुरुजी

अमळनेर



श्री. अनिल महाजन

अमळनेर

माझी बदली

होताच मुलगा

दोन प्रश्न

विचारतो!-पान २

अमळनेर बाजार समितीत दीड कोटीचे शेतकरी भवन

शासनाकडून प्रशासकीय मान्यता; ७५ लाख रुपये अनुदान मिळणार

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : येथील कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या परिसरात 'राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज शेतकरी भवन' उभारण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने एक कोटी ५० लाख ३६ हजार ७८८ रुपये खर्चाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने बुधवार, दि. ८ जुलै २०२६ रोजी यासंदर्भात शासन निर्णय प्रसिद्ध केला असून, या निर्णयामुळे अनेक वर्षांपासून प्रलंबित शेतकरी भवन उभारणीचा मार्ग मोकळा झाला आहे.

राज्यातील ज्या कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये शेतकरी भवन उपलब्ध नाही किंवा विद्यमान इमारती जीर्ण अवस्थेत आहेत अशा ठिकाणी 'राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज शेतकरी भवन' उभारण्याची योजना शासनाने राबविली आहे.



या योजनेंतर्गत येथील कृषी उत्पन्न बाजार समितीचा प्रस्ताव मंजूर करण्यात आला आहे.

शासन निर्णयानुसार या प्रकल्पासाठी ७५.१८ लाख (५० टक्के) शासन अनुदान दोन समान टप्प्यांत वितरीत केले जाणार आहे. उर्वरित निधी बाजार समितीस स्वनिधी अथवा कर्जाच्या माध्यमातून उपलब्ध करून द्यावा लागणार आहे. तसेच निविदा प्रक्रियेनंतर मंजूर होणारी

रकम प्रशासकीय मंजूरीपेक्षा कमी असल्यास त्याच मंजूर निविदा रकमेच्या ५० टक्के इतकेच शासन अनुदान देण्यात येणार असल्याचे शासनाने स्पष्ट केले आहे.

शेतकरी भवनाच्या बांधकामापूर्वी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या उपअभियंता (स्थापत्य) यांच्याकडून तांत्रिक मान्यता घेणे बंधनकारक राहणार आहे. त्यानंतरच विहीत कार्यपद्धतीनुसार निविदा प्रक्रिया

राबवून कार्याभर आदेश दिले जाणार आहेत. तसेच बाजार समितीच्या सचिवांनी बांधकामाचा प्रगती अहवाल वेळोवेळी जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जळगाव यांच्याकडे सादर करावा, असेही शासनाने निर्देशित केले आहे.

प्रशासकीय मान्यता मिळाल्यापासून एका वर्षाच्या आत हे बांधकाम पूर्ण करण्याचे बंधन बाजार समितीवर घालण्यात आले आहे. याशिवाय शेतकरी भवनाचा दैनंदिन खर्च, देखभाल-दुरुस्ती, वीज, पाणी, मनुष्यबळ तसेच इतर सर्व खर्च संबंधित बाजार समितीलाच करावा लागणार असून, त्यासाठी शासनाकडून कोणताही अतिरिक्त निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नसल्याचे शासन निर्णयात नमूद करण्यात आले आहे.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज शेतकरी भवनसोबत शेतकऱ्यांना नाममात्र पाच रुपयांत जेवणाची सोय देखील उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. महाराष्ट्रातील मोजक्याच बाजार समित्यांना सदरचे शेतकरी भवन मंजूर झाले असून, त्यात अमळनेर कृषी उत्पन्न बाजार समितीला पणनमंत्री ना. जयकुमार रावल यांच्या विशेष सहकार्याने हा लाभ मिळाला आहे. तर खासदार स्मिताताई वाघ यांच्यासह आमदार अनिलदादा पाटील यांच्या विशेष प्रयत्नांनी सदर भवन अमळनेर बाजार समितीत निर्माण होणार आहे. यासाठी सभापती अशोक पाटील, उपसभापती सुरेश पाटील व संचालक मंडळाने बाजार समितीला मिळालेल्या या शेतकरी भवनासाठी शासनाचे आभार मानले आहेत.



'शेतकरी भवन'साठी तीन वर्षांपासून पाठपुरावा सुरू होता. त्यास यश आल्याचे समाधान आहे. या नवीन दीड कोटीच्या शेतकरी भवनामुळे बाजार समितीत शेतीमाल विक्रीसाठी येणाऱ्या गोरगरीब, कष्टकरी, सामान्य शेतकरी पुरुष, महिलांना मुक्काम, विश्रांतीची सोय तसेच आवश्यक मूलभूत सुविधा उपलब्ध होणार आहेत. सोबतच राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज भोजन व्यवस्था असणार

असून, त्यात ४० रुपये शासन अनुदान व ५ रुपये बाजार समितीचा प्रतिव्यक्ती खर्च असेल. सदर भोजन हे शेतकऱ्याला नाममात्र ५ रुपयांत मिळेल. त्यामुळे अमळनेरसह परिसरातील हजारो शेतकऱ्यांसाठी ही सुविधा मोठा दिलासा ठरणार असून, सोबत हमाल-मापार्डीसाठीही यात एक भवन असेल. कष्टकरी शेतकऱ्यांना दिलेल्या शब्द पूर्ण होत असल्याचे समाधान आहे. यासाठी पणनमंत्री ना. जयकुमार रावल, खासदार स्मिताताई वाघ, आमदार अनिलदादा पाटील यांची मोलाची मदत व सहकार्य यासाठी लाभले.

— अशोक आधार पाटील, सभापती, कृषी उत्पन्न बाजार समिती, अमळनेर.

अमळनेर तालुक्यात ३७ तीव्र, २१४ मध्यम कुपोषित बालके

पोषण आहार, नियमित आरोग्य सेवेसाठी महिला व बालविकास विभागाची मोहीम

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : तालुक्यात जून २०२६ मध्ये करण्यात आलेल्या सर्वेक्षणात ३७ तीव्र कुपोषित आणि २१४ मध्यम कुपोषित बालके आढळून आली आहेत. ही बाब चिंताजनक असली, तरी या बालकांना वेळेवर उपचार, पोषण आहार आणि नियमित आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देण्यासाठी महिला व बालविकास विभाग तसेच आरोग्य विभागाने विशेष मोहीम हाती घेतली आहे.

महिला व बालविकास विभागाच्या ताज्या सर्वेक्षणानुसार तालुक्यातील अंगणवाड्यांमधून कुपोषित बालकांची ओळख करून त्यांचे नियमित वजन, उंची आणि आरोग्य तपासणी केली जात आहे. कुपोषणाची तीव्रता लक्षात घेऊन बालकांच्या प्रकृतीवर सातत्याने लक्ष ठेवले



जात आहे. तीव्र कुपोषित बालकांना आवश्यकतेनुसार पोषण पुनर्वसन केंद्रात दाखल करून त्यांच्यावर वैद्यकीय उपचार केले जात आहेत. याशिवाय त्यांना विशेष पोषण आहार उपलब्ध करून दिला जात आहे. मध्यम कुपोषित बालकांसाठीही स्वतंत्र नियोजन करण्यात आले असून त्यांच्या पालकांना सकस आहार, स्तनपानाचे महत्त्व, पूरक आहार आणि स्वच्छतेबाबत मार्गदर्शन

केले जात आहे.

कुपोषणमुक्त अमळनेरचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी अंगणवाडी सेविका, आशा स्वयंसेविका आणि आरोग्य कर्मचारी यांच्या माध्यमातून घरोघरी भेटी देऊन बालकांच्या आरोग्याची माहिती घेतली जात आहे. बालकांच्या वाढीची नियमित नोंद ठेवून आवश्यक त्या ठिकाणी तातडीने उपचार आणि पोषण सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जात आहेत. प्रशासनाने कुपोषित बालकांच्या कुटुंबांमध्ये पोषणविषयक जनजागृतीवरही भर दिला असून संतुलित आहार, स्वच्छता आणि बालसंगोपनाबाबत सातत्याने मार्गदर्शन केले जात आहे. संबंधित विभागांच्या समन्वयातून कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी प्रयत्न सुरू असल्याचे प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे.



कुपोषित बालकांची नियमित आरोग्य तपासणी, वजन नोंदणी आणि पोषण आहारावर विशेष भर दिला जात आहे. तीव्र कुपोषित बालकांना तातडीने उपचार व आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जात असून, पालकांमध्ये पोषणाबाबत जनजागृतीही केली जात आहे. कुपोषणमुक्त अमळनेरसाठी सर्व यंत्रणा समन्वयाने काम करत आहेत.

— सौ. प्रमिलाताई पाटील, महिला व बालविकास प्रकल्प अधिकारी, अमळनेर.

बालकास नाल्यात फेकल्याप्रकरणी महिलेस तीन वर्षे कारावासाची शिक्षा

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : नवजात बालकास नाल्यात फेकल्याप्रकरणी चोपडा तालुक्यातील महिलेस अमळनेर जिल्हा व सत्र न्यायालयाने तीन वर्षे कारावासाची शिक्षा सुनावली आहे. अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश सौ. छायताई पाटील यांनी हा निकाल दिला. ही घटना ६ ऑगस्ट २०२२ रोजी घडली होती. गावात उत्तरकार्याचा कार्यक्रम

सुरू असताना काही नागरिकांना नाल्याकडून नवजात बालकाच्या रडण्याचा आवाज ऐकू आला. त्यांनी तातडीने गावातील पोलीसपाटलाला याची माहिती दिली. पोलीसपाटलाने नाल्यात पडलेल्या नवजात बालकास बाहेर काढून कापडात गुंडाळले आणि उपचारासाठी तातडीने रुग्णालयात दाखल केले. त्यामुळे बालकाचा जीव वाचला. (पान २ वर)

दरसूचीनुसार दोनशे कोटींचा प्रलंबित विकास आराखडा मंजूर करा

संत श्री सखाराम महाराज वाडी संस्थान



ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : येथील संत श्री सखाराम महाराज समाधी स्थळ आणि विठ्ठल-रुक्मिणी स्थानासाठी २०१४-१५ मध्ये तत्कालीन अर्थमंत्र्यांनी ५० कोटींची मान्यता मिळूनही निधी उपलब्ध झालेला नाही. त्यामुळे आता सन २०२५-२६ च्या दरसूचीनुसार दोनशे कोटींचा प्रलंबित विकास आराखडा मंजूर करण्यात यावा, अशी मागणी माजी आमदार कृषिभूषण साहेबराव पाटील यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे



केली आहे. दरम्यान, या मंदिराचे स्ट्रक्चरल आणि फायर ऑडिट करण्यात आले असून, अहवाल येणे अद्याप बाकी आहे. येथील बोरी नदीकाठी १८१६ मध्ये विठ्ठल-रुक्मिणी मंदिराची

स्थापना करण्यात आली होती. संत श्री सखाराम महाराजांच्या वास्तव्यामुळे आणि १८१६ पासूनच्या अखंड वारीमुळे अमळनेर पुण्यभूमी म्हणून व प्रतिपंढरपूर तीर्थक्षेत्र म्हणून ओळखले जाते. महाराष्ट्रासह विविध परिसरातून लाखो भाविक भेट देण्यासाठी येथे येत असतात. अमळनेरमधून मध्य प्रदेश व महाराष्ट्र यांना जोडणारा राज्यमार्ग जातो तसेच शहरात ऐतिहासिक दगडी दरवाजा (वेस). प्रसिद्ध अंबरूषी मंदिर, वर्णेश्वर, खळेस्वर, खोर्तेश्वर महादेव मंदिर, जैन मंदिर, श्री मंगळग्रह मंदिर, भूमाता मंदिर, दुबकी मारुती, क्रांतीपर्व, शहीद स्मारक, शनिेश्वर मंदिर अशी देवस्थाने, भारतातील एक तत्त्वज्ञान केंद्र, विविध शाळा, प्रताप कॉलेज, सुप्रसिद्ध विप्रो कंपनी, साने गुरुजींचे वास्तव्य होते. एवढ्या मोठ्या

प्रमाणात वारसा लाभलेल्या दिग्गजांच्या पावनभूमीत भौगोलिक विपुलता असूनही तीर्थक्षेत्राचा व पर्यटन विकासासाठी चालना मिळालेली नाही. एक जुलै रोजी विठ्ठल-रुक्मिणी मंदिरास आग लागल्याने कोट्यवधींचे नुकसान झाले आहे. २०१४ च्या ५० कोटी रुपयांच्या प्रलंबित विकास आराखड्याला दोनशे कोटी रुपयांची प्रशासकीय मान्यता देऊन निधी द्यावा. दरम्यान, जळगाव येथील शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयातर्फे मंदिराचे स्ट्रक्चरल ऑडिट करण्यात आले असून, मालेगाव येथील अग्नीशमन अधिकाऱ्यांनी फायर ऑडिट केले आहे. त्यांचा अहवाल अद्याप येणे बाकी आहे. ▲



ख्रिस्तियानो रोनाल्डो ४१ व्या वर्षीही सुपरफिट कसा ?

नाशत्यापासून सुरू होते फिटनेसचे गुपित; डाएट प्लॅन पाहाल तर...

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

पोर्तुगालचा स्टार फुटबॉलपटू ख्रिस्तियानो रोनाल्डो हा फिफा विश्वचषकात खेळणाऱ्या सर्वात तरुण खेळाडूपैकी आहे. ४१ वय असतानाही रोनाल्डो आजही फुटबॉलच्या सर्वोच्च स्तरावर खेळत आहे. २०२२ पासून तो सौदी प्रो लीगमधील अल-नासर क्लबकडून खेळत असून पोर्तुगालच्या राष्ट्रीय संघाचं नेतृत्वही करत आहे. सध्या २०२६ च्या फिफा विश्वचषकात तो पोर्तुगालचा कर्णधार म्हणून संघाची धुरा सांभाळत आहे. कारकिर्दीच्या प्रत्येक टप्प्यावर रोनाल्डोने आपल्या फिटनेस, शारीरिक तंदुरुस्ती आणि शिस्तबद्ध जीवनशैलीमुळे वेगळी ओळख निर्माण केली आहे. रोनाल्डोचा स्वतःला फिट ठेवण्यासाठी डाएट कसा असतो हे जाणून घेऊया.

मैदानावरील सातत्यपूर्ण कामगिरी आणि स्वतःला कायम सर्वोत्तम ठेवण्याच्या जिद्दीमुळे रोनाल्डो जागतिक फुटबॉलमधील सर्वात प्रेरणादायी आणि आयकॉनिक खेळाडूपैकी एक मानला जातो. पोर्तुगालमधील मादेरा बेटावरील फुचाल येथे जन्मलेल्या ख्रिस्तियानो रोनाल्डो आज ज्या उंचीवर पोहोचला आहे, त्यामागे अनेक वर्षांची कठोर मेहनत आणि शिस्तबद्ध जीवनशैली आहे. त्याच्या यशात दैनंदिन सवयींचाही मोठा वाटा आहे.

रोनाल्डो आपल्या सोशल मीडिया अकाउंटवर नियमितपणे व्यायामाचे व्हिडिओ आणि फोटो शेअर करत असतो. अनेकदा त्याचा मोठा मुलगा ख्रिस्तियानो ज्युनियर आणि त्याची जोडीदार जॉर्जिना रोड्रिजही त्याच्यासोबत वर्कआउट करताना दिसतात. मात्र, रोनाल्डोची खरी ओळख त्याच्या

अत्यंत शिस्तबद्ध आहारामुळे आहे. योग्य आहार, नियमित व्यायाम आणि फिटनेसबाबतची कोटेकोर शिस्त यामुळेच तो चालिशनंतरही जगातील सर्वोत्तम फुटबॉलपटूंमध्ये आपलं स्थान कायम राखून आहे.

रोनाल्डो नाशत्याला काय खातो ?

रोनाल्डोच्या दैनंदिन दिनचर्येत आहाराला अत्यंत महत्त्वाचे स्थान आहे. स्नायूंची ताकद आणि शरीरयष्टी कायम राखणे हे त्याचे प्रमुख उद्दिष्ट असल्याने दिवसाची सुरुवात तो पौष्टिक नाशत्याने करतो. त्याच्या नाशत्यात अ‍ॅव्होकॅडो हा मुख्य घटक असतो. आरोग्यदायी फॅट्स, दीर्घकाळ ऊर्जा देण्याची क्षमता आणि हृदयाच्या आरोग्यासाठी उपयुक्त गुणधर्मांमुळे तो दररोज अ‍ॅव्होकॅडो खातो. याशिवाय कॉफी आणि अंडी

हेही त्याच्या नाशत्याचा अविभाज्य भाग आहेत. ॲटिऑक्सिडंट्स आणि सूक्ष्म पोषकद्रव्यांनी समृद्ध असलेली कॉफी त्याला प्रशिक्षणासाठी आवश्यक ऊर्जा देते, तर उच्च दर्जाच्या प्रथिनांचा उत्तम स्रोत असलेली अंडी स्नायू पंजबूत ठेवण्यास मदत करतात.

रोनाल्डोचा दिवसभराचा आहार कसा असतो ?

युव्हेंटसमध्ये खेळत असताना रोनाल्डोचा वैयक्तिक शेफ असलेल्या जॉर्जिओ बारोने यांच्या मते, – रोनाल्डो रिफाईंड साखर, दूधजन्य पदार्थ, ब्रेड आणि प्रक्रिया केलेले अन्न शक्यतो पूर्णपणे टाळतो. त्याऐवजी तो दिवसातून पाच ते सहा वेळा कमी प्रक्रियायुक्त, ताजे आणि प्रथिनयुक्त अन्न खातो. त्याच्यासाठी योग्य आहाराइतकीच पुरेशी विश्रांती, शरीरातील पाण्याचे संतुलन

आणि नियमित व्यायाम यांनाही समान महत्त्व आहे. फिटनेसबाबतची ही कठोर शिस्तच रोनाल्डोला या वयात सर्वोच्च स्तरावर खेळण्यास मदत करत आहे.

दुपारच्या व रात्रीच्या जेवणात रॉनाल्डो कोणते पदार्थ खातो ?

दुपारचे आणि रात्रीचे जेवणही रोनाल्डो अत्यंत नियोजनबद्ध पद्धतीने घेतो. त्याच्या आहारात मासे, चिकन, गोमांस, अंडी, अ‍ॅव्होकॅडो, भात आणि नारळाचे तेल यांचा नियमित समावेश असतो. दुपारच्या जेवणात तो विविध भाज्यांसोबत चिकन, गोमांस किंवा मासे खातो. या आहारातून त्याला भरपूर प्रथिने, तंतुमय पदार्थ (फायबर), खनिजे आणि जीवनसत्त्वे मिळतात, जी सर्वोच्च दर्जाची कामगिरी करण्यासाठी आवश्यक ऊर्जा पुरवतात. रात्रीच्या जेवणातही तो याच प्रकारचा संतुलित आहार घेतो, मात्र

वैविध्य राखण्यासाठी प्रथिनांचा स्रोत बदलतो.

रोनाल्डोचा आवडता पदार्थ कोणता ?

रोनाल्डोचा सर्वात आवडता पदार्थ म्हणजे ‘बकाल्हाऊ आ ब्राश’. पोर्तुगालच्या पारंपरिक खाद्यसंस्कृतीतील हा लोकप्रिय पदार्थ मीठात मुरवलेला कॉड मासा, अंडी आणि बारीक कापलेल्या बटाट्याच्या फ्राईज यांच्या मिश्रणातून केला जातो. पोर्तुगालमध्ये माशापासून बनवल्या जाणाऱ्या हजारहून अधिक पारंपरिक पाककृतींपैकी हा पदार्थ सर्वाधिक प्रसिद्ध मानला जातो.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

सरिताज किचनची ‘घरच्या घरी मऊसूत पनीर’ बनविण्याची सोपी रेसिपी आहे. ते जाणून घेऊ. साहित्य

फुल क्रीम दूध : २ लिटर (म्हशीचे दूध वापरल्यास पनीर जास्त आणि मलाईदार होते)

व्हिनेगर : ५ टेबलस्पून (किंवा लिंबाचा रस)

पाणी : व्हिनेगर मिसळण्यासाठी अर्धा कप

स्वच्छ सुती किंवा मलमलचे कापड : १ [१] [२]

कृती :

१) दूध उकळणे : एका मोठ्या टोपात २ लिटर दूध गरम करायला ठेवा. दुधाला एक चांगली उकळी येऊ द्या.

२) व्हिनेगरचे मिश्रण : एका वाटीत ५ टेबलस्पून व्हिनेगर आणि थोडे पाणी एकत्र करून ठेवा. यामुळे व्हिनेगरचा तीव्र वास पनीरला येत नाही. [१] [२]

३) दूध फाडणे : दुधाला उकळी आली की गॅस मंद करा. [१] [२] आता यामध्ये तयार केलेले व्हिनेगरचे मिश्रण थोडे-थोडे घालत राहा आणि चमच्याने हलवत राहा.

४) पनीर वेगळे करणे : काही वेळातच दूध फाटून पाणी आणि पनीर (छेना) वेगवेगळे दिसायला लागेल. [१] [२] जेव्हा पाणी पूर्णपणे हिरवट दिसू लागेल, तेव्हा गॅस बंद करा.

५) गाळून घेणे : एका गाळणीवर सुती कापड ठेवा आणि तयार झालेले मिश्रण त्यावर ओतून पाणी

गाळून घ्या. [१] [२]

६) पनीर धुणे : आता या पनीरवर थोडे साधे थंड पाणी ओता. [१] [२] यामुळे व्हिनेगरचा आंबटपणा निघून जातो आणि पनीर मऊ राहते. [१] [२]

७) पनीर सेट करणे : कापडाची पोटली बांधून त्यातील जास्तीचे पाणी हाताने दाबून काढून टाका. [१] [२] आता ही पोटली एका सपाट ताटात किंवा गाळणीवर ठेवा आणि त्यावर एखादी जड वस्तू (उदा. – खलबत्ता किंवा पाण्याचा तांब्या) २ तासासाठी ठेवून द्या.

८) पनीर तयार : २ तासांनंतर पनीर छान सेट होईल. कापडातून बाहेर काढून तुमच्या आवडीनुसार त्याचे छोटे तुकडे (क्यूब्स) करा. [१] [२]

तुमचे ताजे आणि भेसळमुक्त पनीर तयार आहे. तुम्ही हे फ्रीजमध्ये साठवून १०-१२ दिवस वापरू शकता.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

गवती चहा पिल्याने सर्दी, खोकला आणि सौम्य तापात आराम मिळण्यास मदत होऊ शकते. पचनक्रिया सुधारून गॅस, अपचन आणि पोटादुखी कमी करण्यास सहाय्य मिळते. तणाव कमी करून शरीर आणि मन ताजेतवाने ठेवण्यास गवती चहा मदत करतो.

व्हिटॅमिन ए, सी आणि ॲंटीऑक्सिडंट्समुळे रोगप्रतिकारशक्तीला आधार

मिळतो. गवती चहातील पोर्टेथियममुळे रक्तदाब नियंत्रणात ठेवण्यास मदत होऊ शकते. गवती चहा पिल्यामुळे संवेदनशील व्यक्तींमध्ये ॲलर्जी किंवा त्वचेच्या समस्या उद्भवू शकतात. गर्भवती महिलांनी डॉक्टरांच्या सल्ल्याशिवाय सेवन टाळावे. जास्त प्रमाणात सेवन केल्यास

लोहाचे शोषण कमी होणे आणि वारंवार लघवी होण्याची शक्यता असते.

‘एआय’च्या युगात पदवी निरुपयोगी ?

छोटेखानी शहरातून आलेल्या उद्योगपतीने सोशल मीडियावर मांडले यशाचे खरे गणित !

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

आजच्या डिजिटल आणि एआय युगात केवळ कौशल्ये पुरेशी आहेत का ? दक्षिण भारतातील टियर-३ शहरातून आलेल्या उद्योजक प्रदीप कन्नन यांनी त्यांच्या यशात ‘एमबीए’ पदवीने कशी महत्त्वाची भूमिका बजावली, याविषयी सविस्तर जाणून घ्या.

आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (एआय) आणि डिजिटल लर्निंगच्या या युगात शिकण्याच्या पद्धती झपाट्याने बदलत आहेत. आज इंटरनेट, ऑनलाइन कोर्सेस आणि एआय टूलसच्या मदतीने लोक घरबसल्या नवनवीन कौशल्ये शिकू शकतात. यामुळे अनेक जण पारंपारिक पदवी अभ्यासक्रमांच्या उपयुक्ततेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण करू लागले आहेत. असे असले तरी काही यशस्वी कथा हे सिद्ध करतात, की कौशल्यांसोबतच योग्य वेळी घेतलेली पदवी देखील करिअरची दिशा बदलण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावू शकते. उद्योजक प्रदीप कन्नन यांनी सोशल मीडिया स्ट्रॅटफॉर्म ‘एक्स’ वर पोस्ट शेअर करत आपल्या या यशाच्या प्रवासाविषयी सांगितले आहे. त्यांनी आपल्या

सर्वसेस स्टोरी

करिअरच्या सुरुवातीच्या काळात ‘एमबीए’ करण्याचा निर्णय घेतला आणि त्यालाच आपल्या यशाचा पाया मानले. चला तर मग जाणून घेऊया उद्योजक प्रदीप कन्नन यांची प्रेरणादायी कथा..

कोण आहेत प्रदीप कन्नन ?

दक्षिण भारतातील एका छोटीया टियर-३ शहरातून आलेल्या प्रदीप यांच्यासाठी त्या काळात बिझनेसचे जग पूर्णपणे नवीन होते. २०१० मध्ये जेव्हा त्यांनी एमबीए करायला सुरुवात

केली तेव्हा त्यांच्याकडे व्यवसायाची समज असणारा कोणताही मोठा अनुभव नव्हता. एमबीएने त्यांना केवळ एक पदवी दिली नाही, तर व्यवसायाकडे पाहण्याचा एक नवीन दृष्टिकोन दिला. त्यांनी मार्केटिंग, फायनान्स, रणनीती आणि व्यवस्थापन यांसारखी क्षेत्रे समजून घेतली. ज्यामुळे त्यांना आपल्या करिअरमध्ये पुढे जाण्यासाठी आणि भविष्यात एक यशस्वी उद्योजक बनण्यासाठी आवश्यक तो पाया मिळाला. ‘एआय’च्या युगातही पदवीची भूमिका विशेष आज जेव्हा एआय आणि ऑनलाइन प्लॅटफॉर्ममुळे ज्ञान मिळवणे पूर्वीपेक्षा सोपे झाले आहे, तेव्हाही शिक्षण आणि पदवीची भूमिका संपलेली नाही. योग्य संस्था, योग्य वेळ आणि योग्य दिशेने घेतलेला निर्णय एखाद्या व्यक्तीचा आत्मविश्वास, विचारसरणी आणि करिअरला एका नव्या उंचीवर नेऊन ठेवू शकतो. तंत्रज्ञानाकडे कल वाढत असल्यामुळे काही लोक पदवीचे महत्त्व विसरत चालले आहेत, परंतु प्रदीप कन्नन यांची कहाणी हाच संदेश देते की यशासाठी केवळ पदवी किंवा केवळ कौशल्ये पुरेशी नाहीत; तर या दोन्हीचा योग्य ताळमेळ व्यक्तीला दीर्घकाळ प्रगती करण्यास मदत करू शकतो.

शांत - चांगल्या झोपेसाठी चांगला पलंग नव्हे तर चांगली गादी आवश्यक आहे. सर्वोत्तम क्वालिटीच्या गादी साठी

एकमेव ४५ वर्षांचा समृद्ध अनुभव असलेले शोरूम

सीमा हॅण्डलूम हॉउस

पारोला रोड, धुळे



ओंकारातील उदात्त मात्रा म्हणजे गायत्री

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

विज्ञान आणि अध्यात्म यांचा संगम म्हणजे दुधात साखर पडल्यासारखे होय. संध्या करणे हे आता इतिहासजमा झाल्यासारखेच आहे. गायत्री मंत्राचा जप फारच थोडे लोक करतात. मुंजीत बदला गायत्री मंत्र शिकविण्यात येतो. हा जप केल्याने भूतबाधा होत नाही. तसेच सदाचरण, सत्कर्म करण्यासाठी मनुष्य निःशंक आणि निर्भय होतो. गायत्री हे देवींचे नाव आहे. ते ऋग्वेदातील एका छंदाचेही नाव आहे. सूर्य-गायत्री विशेष प्रसिद्ध आहे. श्रीराम अगस्त्य मुनींच्या आश्रमात जातात. त्यांना अठरा देवतांची देवळ दिसतात. त्यापैकी एक देऊळ गायत्री मातेचे होते. ब्रह्मदेवाच्या दुसऱ्या पत्नीचे नावही गायत्री.

एकदा ब्रह्मदेव यज्ञ करीत असताना यजमानपत्नी सरस्वती यांना यज्ञमंडपात जायला उशीर झाला. यज्ञाची वेळ टळत होती. इंद्रदेव घाईघाईने आले. ब्रह्मदेवांची दुसरी पत्नी शोधाताना त्यांना एक सुंदर गवळण दिसली. ती लोण्याचा हंडा डोक्यावरून नेत होती. त्यांना वाटले, हीच ब्रह्मदेवांची पत्नी. तिला यज्ञाला बसविण्यात आले. यज्ञ सुरू झाला. सरस्वती आल्यावर त्यांना खरा प्रकार कळला. त्या संतापल्या. आणि त्यांनी शाप दिला. हे ब्रह्मदेवा, यापुढे देवळात तुझी पूजा केली जाणार नाही. याला एकच दिवसाचा अपवाद असेल.

गायत्री सरस्वतींच्या पाया पडल्या आणि भांडण मिटले. गायत्रींच्या जपानेच विश्वामित्र राजर्षींचा ब्रह्मर्षी झाला. त्या पूर्व दिशेच्या अधिष्ठात्री आहेत. ओंकारातील उदात्त मात्रा म्हणजे गायत्री. त्या हंसवाहिनी आहेत. गायत्री देवी कुमारी असून, लाल वस्त्र नेसतात. लाल दागदागिने घालतात. अंगाला लाल उटणे लावतात. उपनिषदांमध्ये गायत्री मंत्राच्या प्रत्येक अक्षराचे सविस्तर विवेचन केले आहे.

दररोज भगवतींच्या ३२ नामांचा जप करा

सर्व इच्छा पूर्ण होऊन संकटांपासून सर्वकाळ रक्षण

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हिंदू धर्मात दुर्गा देवी अर्थात भगवती यांना आद्य शक्ती आणि इच्छा पूर्ण करणारी देवी मानली जाते. पौराणिक कथेनुसार माँ दुर्गेने महिषासुर या राक्षसाचा वध केला तेव्हा सर्व देवी-देवतांनी तिची पूजा केली. असे म्हणतात, की त्यावेळी सर्व देवी-देवतांनी माँ दुर्गेची आराधना केली आणि उपाय सांगण्यास सांगितले. ज्याद्वारे आपण सर्व संकटांपासून मुक्त होऊ शकतो. दुर्गा मातेने सर्व देवी-देवतांची विनंती मान्य केली आणि एक रहस्य

सांगितले.

पौराणिक मान्यतेनुसार दुर्गा देवी म्हणतात, की जो कोणी मोठ्या संकटावेळी ३२ नावांच्या जपमाळ स्वरूपात मंत्राचा जप करेल, तो त्यांच्या सर्व समस्या दूर करेल. धार्मिक मान्यतेनुसार जे काही भक्त देवींच्या ३२ नावांचा मंत्र जपतात देवी दुर्गा नेहमी त्यांच्यासोबत असतात. संकटापासून सर्वकाळ रक्षण करतात. ज्योतिषांच्या मते दुर्गा समशतीमध्ये माँ दुर्गेची ३२ नावे सांगितली गेली आहेत आणि ३२ नावांच्या माळाच्या रूपात मंत्रही जपला गेला आहे. ज्योतिषशास्त्रानुसार दुर्गा

समशतीमध्ये माँ दुर्गेच्या ३२ नावांचा जप कसा करायचा हे देखील सांगितले आहे. माँ दुर्गेची ३२ नावे कोणती आहेत तसेच त्यांचा जप कसा केला जाऊ शकतो हे जाणून घेऊ. दुर्गा समशतीनुसार ज्या व्यक्तीवर मोठे संकट आले असेल त्यांनी माँ दुर्गेच्या ३२ नामांचे स्तोत्र एक हजार वेळा किंवा एक लाख वेळा पाठ करावे. या मंत्राचा जप करताना मध, तूप आणि पांढऱ्या तिळाच्या मिश्रणाने माँ दुर्गेच्या ३२ नामांचा मंत्र जप करावा, अशी मान्यता आहे.



माँ दुर्गा देवींच्या ३२ नावांचा मंत्र

दुर्गा दुर्गातिशमनी दुर्गापद्मिनिवारिणी।
दुर्गामच्छेदिनी दुर्गासाधिनी दुर्गानाशिनी ॥
दुर्गोत्तोद्धारिणी दुर्गानिहन्त्री दुर्गामपहा।
दुर्गमज्ञानदा दुर्गादित्यलोकदवानला ॥
दुर्गामा दुर्गमालोका दुर्गामात्मस्वरूपिणी ।
दुर्गामार्गप्रदा दुर्गामविद्या दुर्गामश्रिता ॥
दुर्गमज्ञानसंस्थाना दुर्गामध्यानभासिनी ।
दुर्गमोहा दुर्गमगा दुर्गामार्थस्वरूपिणी ॥
दुर्गामासुरसंहन्त्री दुर्गामयुधधारिणी ।
दुर्गमाङ्गी दुर्गमता दुर्गया दुर्गमेश्वरी ॥
दुर्गभीमा दुर्गभामा दुर्गभा दुर्गदारिणी ।
नामावलिमिमां यस्तु दुर्गाया मम मानवः ॥
पठेत् सर्वभयान्मुक्तो भविष्यति न संशयः ॥

दुर्गा देवींचे पहिले रूप काशीतील शैलपुत्री मंदिर

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

दुर्गा देवींचे पहिले रूप ‘शैलपुत्री’ या नावाने ओळखले जाते. या नवदुर्गांपैकी पहिली दुर्गा आहेत. पर्वतराज हिमालयाची मुलगी म्हणून जन्म घेतल्यामुळे त्यांना ‘शैलपुत्री’ असे नाव पडले आहे. नवरात्रीच्या पहिल्याच दिवशी त्यांची पूजा आणि आराधना केली जाते. पहिल्या दिवशीच्या पूजेत संत-महंत आपल्या मनाला ‘मूलाधार’ चक्रात स्थिर करतात. या दिवसापासून त्यांच्या योग साधनेला सुरुवात होते.

दुर्गा देवींचे प्रथम रूप आहे शैलपुत्री, तसेच शैलपुत्री देवींचे मंदिर हे काशी घाटावर स्थित आहे. माता शैलपुत्रींचे हे मंदिर अतिशय प्राचीन आहे. शैल अर्थात हिम पर्वत, हिमालयाची मुलगी असल्या कारणाने दुर्गा मातेच्या पहिल्या रूपाला शैलपुत्री असे म्हणतात. असे मानले जाते, की जन्म झाल्यानंतर माता पहिल्यांदा येथे आल्या होत्या व येथेच विराजमान झाल्या.

देवी शैलपुत्रींचे हे मंदिर खूप प्राचीन आहे. ते इतके जुने आहे की मंदिराची स्थापना केव्हा आणि कोणी केली हे अद्याप कोणालाही माहिती नाही. हे मंदिर आजही श्रद्धेचे केंद्र आहे. मंदिरात देवी शैलपुत्रींच्या दर्शनासाठी दूरदूरवरून भाविक येतात. तसेच येथील मान्यता आहे, की नवरात्रीच्या काळात या मंदिरात जाऊन यज्ञ केल्यास सर्व मनोकामना पूर्ण होतात.

नवरात्रीच्या पहिल्या दिवशी माता राणींचे दर्शन घेण्यासाठी भाविक मोठ्या संख्येने या मंदिरात पोहोचतात. जी स्त्री पतीच्या दीर्घायुष्याची कामना घेऊन या मंदिरात पोहोचते तिला माता शैलपुत्रींचा आशीर्वाद मिळतो आणि पतीला दीर्घायुष्याचा



आशीर्वाद मिळतो, अशी येथील श्रद्धा आहे.

या दुर्गेच्या उजव्या हातात त्रिशूल आणि डाव्या हाता कमळाचे फूल आहे. आपल्या पूर्वजन्मात तिने प्रजापती दक्ष राजाची कन्या म्हणून जन्म घेतला होता. त्यावेळी तिचे नाव ‘सती’ असे होते. तिचा विवाह भगवान शंकर यांच्याशी झाला होता.

एकदा राजा प्रजापतीने मोठा यज्ञ केला. या यज्ञासाठी त्याने सर्व देवदेवतांना निमंत्रित केले होते. परंतु त्याने भगवान शंकर यांना निमंत्रित केले नव्हते. आपले वडील मोठा यज्ञ करणार असल्याचे समजल्यावर सतीला तेथे जाण्याची तीव्र इच्छा झाली. तिने आपली इच्छा भगवान शंकरांजवळ प्रकट केली. तेव्हा शंकरांनी तिला सांगितले, की प्रजापती दक्ष काही कारणास्तव माझ्यावर नाराज आहेत. त्यांनी सर्व देवदेवतांना यज्ञासाठी बोलावले



आहे. परंतु मला मुद्दाम यज्ञाचे निमंत्रण दिले नाही. अशा परिस्थितीत तू तिथे जाणे मला योग्य वाटत नाही. भगवान शंकरांनी समजावून सांगितले तरीही तिचे समाधान झाले नाही. वडिलांचा यज्ञ पाहणे, तसेच आपली आई आणि बहिणींना भेटण्यासाठी तिचे मन व्याकूळ झाले होते. तिचा आग्रह पाहून शंकराने तिला यज्ञासाठी जाण्याची परवानगी दिली.

सती वडिलांच्या घरी गेल्यावर कुणीही तिचे स्वागत केले नाही. तिला कुणीही आदराची वागणूक दिली नाही. आई आणि बहिणींनी देखील तिला गळभेट दिली नाही. सर्वजण तिच्याकडे पाहून तोंड फिरवत होते. नातेवाईकांची ही वागणूक पाहून तिला अत्यंत राग आला. तेथे शंकरांच्या प्रती तिरस्काराची भावना असल्याचे तिला दिसून आले. दक्षाने शंकराविषयी काही अपमानकारक शब्दही वापरले



होते. हे सर्व पाहून ती रागाने संतम झाली आणि शंकरांनी सांगितले तेच योग्य होते, असे तिला वाटले.

आपण येथे येऊन खूप मोठी चूक केली आहे, याची जाणीव होऊन पतीचा अपमान सहन न झाल्याने तिने स्वतःला योगाग्रीत जाळून घेतले. याची माहीती भगवान शंकरांना मिळाल्यावर त्यांनी लगेच आपल्या गणाना पाठवून प्रजापतीचा संपूर्ण यज्ञ उद्‌ध्वस्त केला. सतीने पुढील जन्मात शैलराज हिमालयाच्या कन्येच्या रूपात जन्म घेतला. यावेळी ती ‘शैलपुत्री’ या नावाने प्रसिद्ध झाली. पार्वती, हेमवती हे तिचेच नाव होते. ‘शैलपुत्री’ देवीचा विवाहदेखील शंकराशी झाला होता. पूर्वजन्माप्रमाणे या जन्मीही ती शंकराची अर्धांगिनी बनली. म्हणून नवदुर्गांपैकी प्रथम शैलपुत्री दुर्गेचे महत्त्व आणि शक्ती अनंत आहे.

क्या पार्वती ही है माता दुर्गा, जानिए रहस्य...

एक श्याम वर्ण वाली दासी ने जन्म लिया, जो मातांगी नाम से विख्यात हुई। देवी की आराधना सर्वप्रथम भगवान विष्णु द्वारा की गई थी, तभी भगवान विष्णु सुखी, सम्पन्न, श्रीयुक्त तथा उच्च पद पर विराजित हैं।

देवी की आराधना बौद्ध धर्म में भी की जाती हैं, किन्तु बौद्ध धर्म के प्रादुर्भाव में देवी का कोई अस्तित्व नहीं था। कालांतर में देवी बौद्ध धर्म में मातागिरी नाम से जनि जाने लगी। नारदपंचरात्र के अनुसार, कैलाशपति भगवान शिव को चांडालिनी तथा देवी शिवा को ही उडिष्ठ चांडालिनी कहा गया हैं। देवी मातांगी चौसठ प्रकार के ललित कलाओं से संबंधित विद्याओं से निपुण हैं तथा तोता पक्षी इनके बहुत निकट हैं।

देवी कमला: श्रीमद भागवत के आठवें स्कन्द में देवी कमला की उत्पत्ति कथा है। दस महाविद्याओं में अंतिम देवी कमला तान्त्रिक लक्ष्मी के नाम से भी जानी जाती हैं। देवी कमला, जगत पालन कर्ता भगवान विष्णु की पत्नी हैं।

देवताओं तथा दानवों ने मिलकर, अधिक संपन्न होने हेतु समुद्र का मंथन किया, समुद्र मंथन से १८ रत्न प्राप्त हुए, जिनमें देवी लक्ष्मी भी थी, जिन्हें भगवान विष्णु को प्रदान किया गया तथा उन्होंने देवी का पानिग्रहण किया। देवी का घनिष्ठ संबंध देवराज इंद्र तथा कुबेर से हैं, इंद्र देवताओं तथा स्वर्ग के राजा हैं तथा कुबेर देवताओं के खजाने के रक्षक के पद पर आसीन हैं। देवी लक्ष्मी ही इंद्र तथा कुबेर को इस प्रकार का वैभव, राजसी सत्ता प्रदान करती हैं। उल्लेखनीय है कि श्रीविष्णु ने भृगु की पुत्री लक्ष्मी से विवाह किया था।

दीवावली के दिन देवी काली और कमला की पूजा की जाती है। शैव लोग काली की और वैष्णव लोग कमला की पूजा करते हैं। कमला को ही महालक्ष्मी कहा



गया है।

प्रवृति के अनुसार दस महाविद्या के तीन समूह हैं। पहला:- सौम्य कोटि (त्रिपुर सुंदरी, भुवनेश्वरी, मातांगी, कमला), दूसरा:- उग्र कोटि (काली, छिन्नमस्ता, धूमावती, बगलामुखी), तीसरा:- सौम्य-उग्र कोटि (तारा और त्रिपुर भैरवी)।

कौन हैं माता दुर्गा?

देवी दुर्गा : सामान्यतः देवी दुर्गा दो रूपों में जानी जाती हैं, एक में वे दस भुजा वाली तथा दूसरे में अष्ट भुजा रूप में हैं। देवी का वाहन सिंह या बाघ हैं तथा असुर या दैत्य का वध कर रही हैं। हिरण्यक्ष के वंश में उत्पन्न एक महा शक्तिशाली दैत्य हुआ, जो रू का पुत्र था जिसका नाम दुर्गामासुर था। इसने शक्तिशाली होने तथा देवताओं को पराजित करने के लिए ब्रह्माजी की गठिन तपस्या की फलस्वरूप त्रिलोक में सभी संतम होने लगे। उसने समस्त मंत्र और वेदों को भी ब्रह्माजी से मांग लिया।

वर प्रदान करने के कारण ऋषियों और देवताओं के समस्त वेद तथा मंत्र लुप्त हो गए तथा स्नान, होम, पूजा, संध्या, जप इत्यादि का लोप हो गया। इस प्रकार जगत में एक अत्यंत ही ग़रब अनर्थ उत्पन्न हो गया तथा हविभाग न मिले के परिणामस्वरूप देवता जरा प्रस्त हो, निर्बल हो गए। देवताओं की यह दशा देखकर दुर्गामासुर दैत्य ने इंद्र की अमरावती दुर्ग को घेर लिया।

देवता शक्ति से हीन हो गए थे, फलस्वरूप उन्होंने स्वर्ग से भाग जाना ही श्रेष्ठ समझा। भागकर वे

पर्वतों की कंदरा और गुफाओं में जाकर छिप गए और सहायता हेतु आदि शक्ति अम्बिका की आराधना करने लगे। हवन-होम आदि न होने के परिणामस्वरूप, जगत में वर्षा का अभाव हो गया तथा वर्षा के अभाव में भूमि शुष्क तथा जल विहीन हो गया और ऐसे स्थिति सौ वर्षों तक बनी रही। बहुत से जीव जल के बिना मारे गए, घर घर में शव का ढेर लगने लगा। इस प्रकार अनर्थ की स्थिति को देख, जीवित मानुष, देवता इत्यादि हिमात्य में जा कर ध्यान, पूजा तथा समाधी के द्वारा आदि शक्ति जगदम्बा की आराधना कर उन्हें प्रसन्न करने का प्रयास करने लगे।

इस प्रकार बारंबार स्तुति करने पर, समस्त भुवन पर शासन करने वाली भुवनेश्वरी, नील कमल के समान अनंत नेत्रों से युक्त स्वरूप में प्रकट हुई। काजल के समान देह, नील कमल के समान विशाल नेत्रों से युक्त देवी अपने हाथों में मुद्गी भर बाण, विशाल धनुष, कमल पुष्प, पुष्प-पल्लव, जड़ तथा फल, बुढ़ापे को दूर करने वाली शाक आदि धारण की हुई थी। दिव्य तथा प्रकाशमान, अत्यंत नेत्रों के साथ वे जगद्धात्री, भुवनेश्वरी, समस्त लोको में, अपने सहस्रों नेत्रों से जलधाराएं गिराने लगी तथा नौ रातों तक घोर वर्षा होती रही। फलस्वरूप समस्त प्राणी तथा वनस्पतियां तृप्त हुई, समस्त नदियां तथा समुद्र जल से भर गई। इस अवतार में देवी शताक्षी नाम से जानी जाने लगी। देवी शताक्षी ने सभी को खाने के

लिए शाक तथा फल-मूल प्रदान किए, साथ ही नाना प्रकार के अन्न तथा पशुओं के खाने योग्य पदार्थ भी। उसी काल से उनका एक नाम शाकम्भरी भी हुआ।

एक दूत ने दुर्गामासुर यह सभी गाथा बताई और देवताओं की रक्षक के अवतार लेने की बात कही। तक्षण ही दुर्गामासुर क्रोधित होकर अपने समस्त अस्त्र-शस्त्र और अपनी सेना को साथ ले युद्ध के लिए चल पड़ा। दैत्यराज दुर्गामासुर ने देवता और मनुष्यों आदि पर प्रहार किया परिणामस्वरूप देवी ने चारो ओर तेजोमय चक्र बना दिया तथा स्वयं बहार आ खड़ी हुई। दुर्गाम दैत्य तथा देवी के मध्य घोर युद्ध छिड़ गया, तदनंतर देवी के शरीर से उनकी उग्र शक्तियां, देवी की सहायता हेतु प्रकट हुई।

काली, तारिणी या तारा, बाला, त्रिपुरा, भैरवी, रमा, बगला, मातांगी, कामाक्षी, तुलजादेवी, जम्भिनी, मोहिनी, छिन्नमस्ता, गुह्यकाली, त्रिपुरसुन्दरी तथा स्वयं दस हजार हाथों वाली, प्रथम ये सोलह, तदनंतर बत्तीस, पुनः चौंसठ और फिर अनंत देवियों हाथों में अस्त्र शस्त्र धारण किये हुए प्रकट हुई। दस दिन में दैत्यराज की सभी सेनाएं नष्ट हो गई तथा य्यारहवे दिन देवी तथा दुर्गामासुर में भीषण युद्ध होने लगा। देवी के बाणों के प्रहार से आहत हो, दुर्गामासुर रथिर का वामन करते हुए, देवी के समुख मृत्यु को प्राप्त हुआ तथा उसके शरीर से तेज निकल कर देवी के शरीर में प्रविष्ट हुआ।

इसके पश्चात् ब्रह्मा आदि सभी देवता, भगवान् शिव तथा विष्णु को आगे कर, भक्ति भाव से देवी की स्तुति करने लगे। इस प्रकार ब्रह्मा, विष्णु, शिव, अन्य देवताओ के स्तुति करने तथा विविध द्रव्यों से पूजन करने पर देवी संतुष्ट हो गई

तथा दुर्गा नाम से जानी जाने लगी। देवता द्वारा किये हुए स्तवन में,

देवी दुर्गा को तीनों लोकों की रक्षा करने वाली, मोक्ष प्रदान करने वाली, उत्पत्ति, स्थिति तथा संहार करने वाली कहा गया है। यह यह आदि शक्ति अम्बिका की शक्ति है।

कौन थीं देवी महिषासुर

मर्दिनी ?

आदि शक्ति महिषासुर मर्दिनी : एक बार महिषी के गर्भ से उत्पन्न शक्तिशाली महिषासुर ने देवताओं को परस्त कर तीनों लोकों पर आधिपत्य स्थापित कर लिया था। उसने सभी लोकपालों को हटा दिया और स्वर्ग से देवताओं को भी भगा दिया। सभी देवता घबरकार ब्रह्मा, विष्णु और शिव की शरण में गए। सभी ने महिषासुर का सब वृतांत कहा सुनाया तथा उसके वध के निमित्त कोई उपाय करने की प्रार्थना की।

तब भगवान् विष्णु के मुख से हजारों सूर्यों के समान कांतिमय दिव्य तेज उत्पन्न हुआ। इसके पश्चात्, नाना देवताओं के शरीर से तेज पूंज निकले का क्रम प्रारंभ हुआ, इन्द्रादि सभी देवताओं के शरीर से देवाधिपतियों को प्रसन्न करने वाला तेज निकला, भगवान् शिव के शरीर से जो तेज निकला, उससे मुख बना, यमराज के तेज से केश बने तथा भगवान् विष्णु के तेज से भुजाएं बनी, चन्द्रमा के तेज से दोनो स्तन, इंद्र के तेज से कटि प्रदेश, वरुण के तेज से जंघा और उर उत्पन्न हुए, पृथ्वी के तेज से दोनो निटम्ब, ब्रह्माजी के तेज से दोनो चरण, सूर्य के तेज से पैरों की अंगुलियां तथा वसुओं के तेज से हाथों की अंगुलियों का निर्माण हुआ। कुबेर के तेज से नासिका, प्रजापति के तेज से दन्त पंक्ति, अग्नि के तेज से तीनों नेत्र, संध्या के तेज से भुक्तियां, वायु के तेज से दोनो कान उत्पन्न हुए।

इसके बाद शिवजी ने उन्हें अपना शूल, विष्णुजी ने चक्र, अग्नि ने शक्ति, वायु ने धनुष तथा बाण, वरुण ने शंख, इंद्र ने

वजरास्त्र तथा अपने श्रेष्ठ हाथी का घंटा, काल ने तलवार तथा ढाल, समुद्र ने हार तथा कभी जीर्ण न होने वाले दो वस्त्र, चूड़ामणि, कुंडल, कटक, बाजूबंद, अर्ध चन्द्र, नूपुर इत्यादि आभूषण तथा ब्रह्माजी ने अक्षर माला तथा कमंडल, उन शक्ति को प्रदान की। विश्वकर्मा ने देवी को अंगुठियां, हिमालय राज ने देवी को वहां स्वरूप सिंह तथा नाना प्रकार के रत्न, धनपति कुबेर ने उन्हें उत्तम सुरा से भरा एक पात्र तथा शेष नागजी ने देवी को नाग हार सहर्ष प्रदान किया। सभी देवताओं ने भी जगन्माता आद्या शक्ति को सम्मानित किया।

इसके बाद समस्त देवों ने मिलकर जगत उत्पत्ति की कारणस्वरूपा देवी की नाना स्तोत्रों से उत्तम स्तुति की। उन देवताओं की स्तुति सुन कर देवी ने घोर गर्जना की, वो विकराल गर्जन महिषासुर को भी चकित कर गया तथा तक्षण ही वो अपनी सेना के साथ देवी से युद्ध करने हेतु पहुंचा। देवी तथा महिषासुर के मध्य युद्ध छिड़ गया।

महिषासुर अपने प्रधान सेनापति चिक्षुर तथा दुर्धर, दुर्मुख, बाश्कल, ताम्र तथा विडालवदन जैसे यम-राज के समान भयंकर योद्धाओं से घिरा हुआ था। देवी क्रोध से आंखें लाल कर, सभी योद्धाओं को मार डाला। इसके बाद महिषासुर क्रोध और भय से ग्रस्त होकर देवी की दौर दौड़ा और महिषासुर नाना प्रकार के मायावी रूप धर देवी से युद्ध करने लगा तथा देवी ने भी उन सभी मायावी रूपों को नष्ट कर दिया तथा अंत में अपने खड़ग से महिषासुर का सर काट दिया। इस प्रकार वह महिषासुर मर्दिनी नाम से प्रसिद्ध हुई।

(समाप्त)

(वरील माहिती विविध धर्मग्रंथांतून संकलीत केली आहे.)